

Medisinsk klinikk

Barne- og ungdomsavdelingen, Habiliteringsseksjonen for barn og unge (HABU), Program intensivert habilitering (PIH), Kristiansand



PIH

Program intensivert habilitering

**Et familiesentrert
habiliteringsprogram
for førskolebarn
med funksjonsnedsettelse**

Informasjonsbrosjyre pr. 09.01.13

PIH er et regionalt henvisnings-kompetansesenter i Helse Sør-Øst.

Det er lokalisert til Habiliteringsseksjonen for barn og unge ved Sørlandet sykehus HF (SSHF) i Kristiansand.

Senterets oppgaver er å gjennomføre intensiverte habiliteringsprogram og drive forskning og fagutvikling. Habiliteringsprogrammene tilbys førskolebarn (2-4 år) med funksjonsnedsettelse. Foreldrene må ønske mer kunnskap om hvordan optimalisere hverdagen for sitt barn og ta aktivt del i trening og stimulering av barnet.

Programmene gjennomføres i grupper på ca 5 barn. Det starter opp en ny gruppe hvert halvår for barn med CP eller lignende. I tillegg grupper for barn med andre funksjonsnedsettelser.

Vi ønsker å sikre barn med funksjonsnedsettelse de beste stimulerings- og utviklingsmuligheter i en tidlig utviklingsfase, og å bistå foreldrene i den omstillingsprosessen det er å ha et barn med funksjonsnedsettelse.

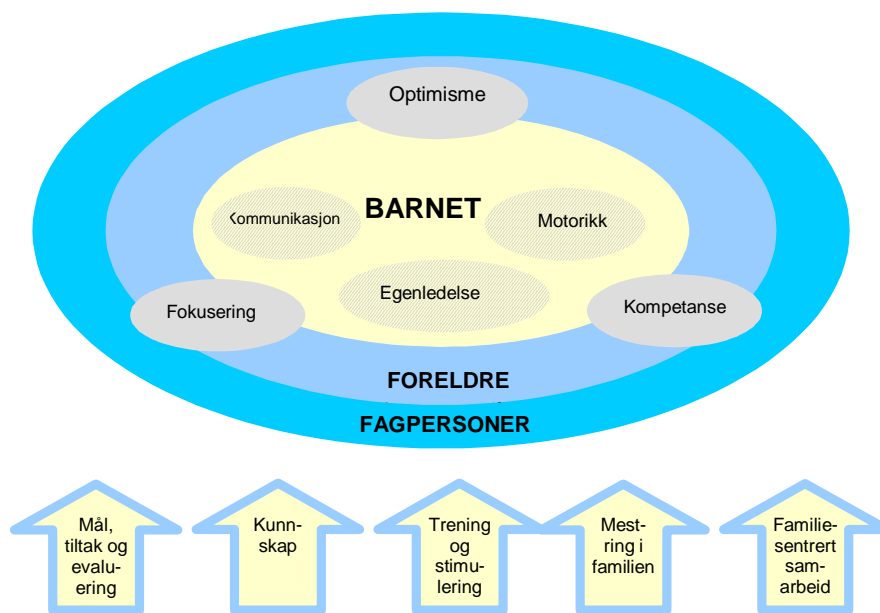


Pr. januar 2013 har ca 100 barn, deres foreldre og lokale fagfolk deltatt i programmet. Foreldre sier at deltakelse har bidratt til økt kunnskap og at hverdagen er blitt lettere. Lokale fagfolk sier at de opplever samhandlingen med foreldre som bedret og at treningen er blitt mer målrettet.

Foreldre uttaler om programmet:

- "Dette ville vi deltatt på uansett om vi hadde måttet betale for det."
- "Samarbeid i TS-team er gull verdt."
- "Treningen var som en lek!"
- "Han gleder seg til neste samling!"
- "Kontakten med andre foreldre har vært veldig viktig."

PIH – MODELLEN:



Modellen viser:

- Med barnet i sentrum og med fokusområdene egenledelse (eksekutive funksjoner), motorikk og kommunikasjon, ønsker PIH å gi et helhetlig tilbud. Det oppnås bl.a. gjennom et tett samarbeid mellom foreldre og fagpersoner.
- Optimisme, fokusering og kompetanse skal gjennomsyre programdeltakelsen.
- De 5 pilene illustrerer hovedområdene for tiltak.

PROGRAMMETS TILTAKSOMRÅDER

Programmet ble utviklet i prosjektperioden 2002 – 2006 og bygger bl.a. på forskning som viser at utvikling fremmes gjennom systematiske treningsprogram i et samarbeid mellom foreldre og fagfolk. Det videreutvikles kontinuerlig basert på forskning og erfaringer fra driften.

Programmet fokuserer på 5 tiltaksområder:



Mål, tiltak og evaluering

Programmet tilbyr en metode for konkret utforming av mål og tiltak for å fremme barnets funksjoner, samt evaluering av endring og måloppnåelse. Noen barn har allerede fått utarbeidet IP (Individuell Plan) og IOP (Individuell Opplæringsplan). Metoden vil bidra til å konkretisere disse planene.



Kunnskap

Økt kunnskap bidrar til større forståelse av barnet og fører til bedre samhandling med barnet. Dette fremmer barnets funksjon og utvikling. Foreldre og fagfolk får undervisning og veiledning i:

- Barns utvikling og oppdragelsesprinsipper
- Diagnose/funksjonsnedsettelse – bevegelsesutvikling/motorikk, kommunikasjon og egenledelse (eksekutive funksjoner)
- Undervisning om ulike kartleggingsredskaper



HABU og FAMILIEHUSET i Kristiansand



Trening
og
stimu-
lering

Trening og stimulering

Barn, foreldre og lokale fagfolk deltar i gruppesamlinger i Kristiansand der individuelle målrettede tiltak prøves ut. Gjennom fokuserte aktiviteter og lek styrkes barnas egen mestring og kompetanse innenfor områdene egenledelse, kommunikasjon og motorikk. Mellom gruppesamlingene gjennomføres barnets individuelle program lokalt. Gruppesamlingene inneholder:

- Aktivitets- og tiltaksutprøving
- Demonstrasjon av virkemidler og tilrettelegging
- Trening og stimulering av barnet mot mål avtalt i TS-team
- Veiledning i trening/stimulering av eget barn
- Tilrettelegging for optimal stimulering i hverdagen

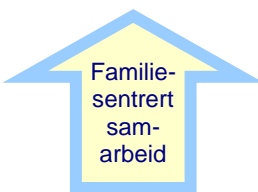


Mest-
ring i
familien

Mestring i familien

Barns livskvalitet og utviklingsmuligheter er nært knyttet opp i mot hvordan foreldre og familien som helhet mestrer hverdagen. I programmet settes fokus på faktorer som øker familiens mulighet for mestring. Temaer som blir tatt opp i gruppesamtaler, parsamtaler og foreldrene i mellom blant annet:

- Omstilling og tilpasning i familien til å ha et barn med funksjonsnedsettelse
- Belastning i familien – kartlegging og tiltak



Familie-
sentrert
samar-
beid

Familiesentrert samarbeid

Målrettet arbeid med barn med funksjonsnedsettelse krever innsats av foreldre og fagfolk over tid og forutsetter et godt samarbeid. Programmet tilbyr en modell for samarbeid som fokuserer på likeverdighet og respekt. Det opprettes egne trenings- og stimuleringsteam (TS-team) for hvert barn.

ORGANISERING AV TILBUDET

Programmet varer i ett år. Barn og foreldre samles i Kristiansand 3-4 ganger i løpet av denne tiden for 1-2 ukers trenings- og opplæringsopphold. TS-team (trenings- og stimuleringsteam) dannes rundt hvert barn og gjennomfører systematiske trenings- og stimuleringstiltak i hjemmemiljøet mellom samlingene. Gjennom hele programperioden bistår PIH med veiledning via telefon og post.

Programmet er oppdelt i 4 hovedfaser.

1. FASE – ”Bli kjent”

Intro/presentasjon:

- Hjembesøk (evt)
- Oppstartsmøte – introduksjon til ideologi og fokusområder i programmet, oppstart og organisering av TS-team, start av mål- og tiltaksprosess



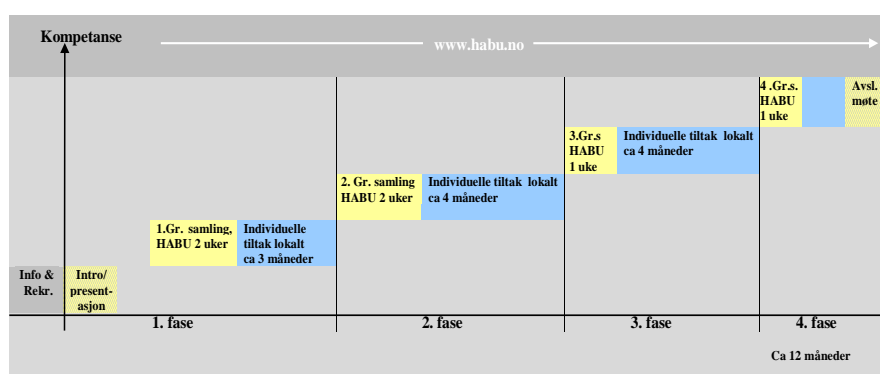
1. gruppesamling:

- Varighet ca. 2 uker
- Fokus: bli kjent, kartlegging/testing, aktivitetsutprøving og trening, bearbeiding av mål/tiltak, gruppe- og/eller parsamtaler for foreldre, veiledning og undervisning m.v.
- Lokale fagfolk oppfordres til å delta 1 – 2 dager

Individuelle tiltak lokalt:

- Varighet ca. 3 mnd.
- Fokus: etablere samarbeid i TS-team, trening og stimulering av barnet

PROGRAMFORLØP:



2. FASE – ”Kortsiktig perspektiv”

2. gruppesamling:

- Varighet 1- 2 uker
- Fokus: bruk av test- og kartleggingsverktøy for valg og revidering av mål og tiltak på kort sikt, aktivitetsutprøving og trening, veiledning og undervisning, gruppe- og/eller parsamtaler for foreldre
- Lokale fagfolk oppfordres til å delta 1 – 2 dager



Individuelle tiltak lokalt:

- Varighet ca. 3 mnd.
- Fokus: målrettet og systematisk trening og stimulering av barnet, videreutvikling og evaluering av mål og tiltak

3. FASE – ”Langsiktig perspektiv”/ ”veien videre”

3. gruppesamling:

- Varighet ca. 1 uke
- Fokus: videreutvikling og evaluering av mål og tiltak ift langsiktig perspektiv, aktivitetsutprøving og trening, undervisning og veiledning, gruppe- og/eller parsamtaler for foreldre
- Lokale fagfolk oppfordres til å delta 1 – 2 dager



Individuelle tiltak lokalt:

- Varighet ca. 3 mnd.
- Fokus: selvstendig videreutvikling og gjennomføring av mål og tiltak

3. evt. 4. gruppesamling:

- Varighet 1 uke
- Fokus: avsluttende kartlegging/testing, aktiviteter og trening, oppsummering, samtaler om oppnådde mål og hvilke tiltak som har hatt effekt
- For barn og foreldre. Lokale fagfolk kan delta dersom de ønsker det

Evt avrundende møte lokalt:

- Programperioden oppsummeres. Diskusjon om videreføring av arbeid i TS-team.



PRAKTISKE OPPLYSNINGER

- Programmet er et supplement til det ordinære tilbudet i spesialisthelsetjenesten. Det er ingen deltakeravgift.
- Det tilstrebes så godt sammensatte grupper som mulig i forhold til alder og funksjonsnivå.
- Foreldrene søker om å få dekket reiseutgifter på billigste måte via Pasientreiser (tlf. 05515).
- Foreldrene kan søke NAV om opplæringspenger jfr. Lov om Folketrygd §§ 9-10 og 9-13.
- Barnet og foreldre som trenger overnatting, bor i sykehusets "Familiehus".
- Lokale fagfolk kan tilbys enkel overnatting i HABUs avdeling
- Lokale fysioterapeuter og ergoterapeuter som følger hele programmet har mulighet til godkjenning av inntil 30 kurstimer i hht NFF's og NETF's spesialistordninger.
- All undervisning og veiledning foregår på norsk, og bare unntaksvis vil man kunne benytte tolketjeneste.

HENVISNING

For nærmere informasjon, ta kontakt med din lokale barnehabiliteringstjeneste, ring PIH eller se HABUs nettside www.habu.no

Her finner dere oppdatert informasjon om oss. Henvising sendes av barnets HABU til:

PROGRAM INTENSIVERT HABILITERING (PIH)

Habiliteringsseksjonen for barn og unge (HABU), Kristiansand.

Postadresse:
Sørlandet Sykehus HF
HABU
Postboks 416
4604 Kristiansand

Telefon: 38 07 43 95
Telefaks: 38 07 43 72
E-post: habu@sshf.no
Hjemmeside: www.habu.no